

בס"ד. שיחת יום ב' דראש השנה, ה'תשכ"ג.

בלתי מוגה

א. כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.
 צוה לנגן "אנעים זמירות", "צמאה לך נפשי", "אבינו מלכנו".
 אח"כ צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה יבחר לנו את נחלתנו — הוגה ע"י
 כ"ק אדמו"ר שליט"א.

* * *

ב. על¹ הפסוק² "דרשו הוי' בהמצאו", אמרו רז"ל³ "אלו עשרה
 ימים שבין ראש השנה ליום-הכפורים".

בלשון רז"ל זה ישנם, לכאורה, שני ענינים הפכיים⁴: מהלשון
 "שבין ר"ה ליוה"כ" משמע שר"ה ויוה"כ אינם בכלל עשרה ימים אלו;
 אבל מדברי הגמרא "אלו עשרה ימים", מוכח, שגם ר"ה ויוה"כ נכללים
 בחשבון העשרה ימים, שהרי בין ר"ה ליוה"כ ישנם רק שבעה ימים.

ובהכרח לומר, שבר"ה ויוה"כ יש שני ענינים: ענינם העצמי, שאינו
 ענין התשובה, וענין התשובה שבהם, שבגללו נכללים הם ב"עשרת ימי
 תשובה". והסדר הוא, שתחלה צריכה להיות העבודה מצד ענינו העצמי
 של ר"ה, ואח"כ — עבודת התשובה דר"ה. ולכן נאמר הלשון "עשרה
 ימים שבין ר"ה כו'", כי עבודת התשובה דר"ה — שבגללה נכלל ר"ה
 בחשבון עשרת ימי תשובה — באה לאחרי העבודה דר"ה מצד עצמו⁵.

ג. תשובה היא למעלה מכל המצוות, ולכן מועילה תשובה לתקן
 את כל הפגמים שע"י המצוות, כיון שמגעת למעלה יותר מכל המצוות⁶.

6) וכן ביו"כ — ב' ענינים: ענינו העצמי
 ובחי' התשובה שבו, ומהות העצמי דיו"כ
 הוא החותם של כל עשיית, כמבואר בלקו"ש
 ח"ד ע' 1152 ואילך.

7) לקו"ת אחרי כו, ג. דרמ"צ מצות וידוי
 ותשובה. — וי"ל שמתעם זה לא מנה הרמב"ם
 תשובה במנין תרי"ג מצוות, כי היא נעלית
 מהם וכוללת אותם, וציוויים הכוללים אינם
 נמנים במנין המצוות (סהמ"צ שרש ד).
 — ואין להקשות דמ"מ תכנס במנין

1) שיחה זו הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר
 שליט"א (באידיש), ונדפסה בלקו"ש ח"ד ע'
 1144 ואילך (ס"א-ג: 1). במהדורא זו ניתוספו
 עוד איזה ציוני מ"מ וכמה פרטים מהנחה
 בלתי מוגה.

2) ישע"י נה, ו.
 3) ר"ה יח, א. וש"נ.
 4) ראה גם לקו"ש חכ"ט ע' 203. וש"נ.
 5) ראה בנדו"ז תענית ה, רע"א. בהנסמן
 בשרד"ח כללים ב, עב.

וכיון שאומרים שענין התשובה (דר"ה) בא רק לאחר הענין דר"ה שמצד עצמו, הרי מובן, שהענין דר"ה שמצד עצמו הוא למעלה עוד יותר מענין התשובה.

העבודה דר"ה שמצד עצמו היא — "אמרו" לפני כו' מלכות כדי שתמליכוני עליכם". ומובן, שקודם שמקבל על עצמו מלכותו יתברך, לא שייכת כל עבודת המצוות (וכמאמר⁹ "קבלו מלכותי ואח"כ קבלו גזרותי"). ובמילא, הנה גם עבודת התשובה, שענינה לתקן מה שלא קיים גזירת המלך¹⁰ — שייכת רק לאחר קבלת מלכותו יתברך.

והיינו, שע"י העבודה דר"ה — "שתמליכוני עליכם" — לוקחים את העצמות ממש, למעלה מכל הגילויים: קיום המצוות (גזירות) — מגיע ברצון העליון כפי שנמשך למטה בגילוי, שהרי המצוות הן רצונו יתברך; עבודת התשובה, שמתקנת גם מה שעשה היפך הרצון — מגעת למעלה יותר מהרצון, אבל עדיין במדריגה שיש לה שייכות עם בחינת הרצון¹¹, כי במדריגה שאינה שייכת כלל לרצון — גם עבודת התשובה על היפך הרצון אינה תופסת מקום, כיון שיש לה עדיין שייכות לרצון, גילויים; ואילו העבודה ד"תמליכוני עליכם" מגעת בהעצמות ממש — למעלה מכל הגילויים¹².

ומזה מובן גם גודל מעלת נשמות ישראל, שהם מגיעים בהעצמות ממש, ולכן ביכלתם לעורר אצל הקב"ה בעצמו את הרצון להיות מלך¹³. אבל בכדי להגיע להעצמות ממש, נדרש הביטול הפנימי¹⁴ שמצד עצם

(חסר קצת). — מהנחה בלתי מוגה.
 11) שלכן איתא הל' בזה שמגעת "בעומק הרצון", "בבעל הרצון" (עיין המשך ר"ה תרצ"א (בסה"מ קונטרסים ח"א קכו, א ואילך. סה"מ תרצ"א ע' יב ואילך)).
 12) ראה בארוכה המשך ר"ה תשי"ג (סה"מ תשי"ג בתחלתו). ועוד.
 13) שענין זה הוא בבחירתו החפשית, כמ"ש (תהלים מז, ה) "יבחר לנו את נחלתנו", וכמשנת בהמאמר פ"ט ואילך (לעיל ע' 12) בארוכה (מהנחה בלתי מוגה).
 14) וכידוע החילוק בין הקב"ע דר"ה להקב"ע דכל השנה (ראה שיחת כ"ט אלול תשכ"ב ס"כ (תו"מ חל"ד ע' 329. וש"נ)) — שהקב"ע דכל השנה היא בנוגע לפרטים, והיא בכח פנימי, משא"כ הקב"ע דר"ה היא

המצוות לפי שיש בו "מעשה מיוחד" (ראה לקו"ש ח"ד ע' 1347 הערה 26) דתשובה, כי בתשובה יש ב' ענינים: א) ענין העיקרי שבה — קבלת קיום התומ"צ להבא, וזהו ע"ד הציווי "קדושים תהיו" (קדושים יט, ב). ב) חרטה על העבר, וזהו ע"ד הציווי "וערפכם לא תקשו עוד" (עקב יו"ד, טז). וב' ציוויים אלו — "קדושים גו' וערפכם גו'" — הם ציוויים כוללים (סהמ"צ שם). והחידוש מיוחד שבתשובה הוא רק ענין הוידוי דברים (שהוא "מעשה מיוחד") ונמנה במנין המצוות (סהמ"צ מ"ע עג). — וראה בארוכה לקו"ש חל"ח ע' 18 ואילך.
 8) ר"ה טז, א. לר, ב.
 9) ע"פ מכילתא יתרו כ, ג. תו"כ אחרי פיי"ג. יל"ש יתרו שם.
 10) ועד"ז במדריגות נעלות יותר בתשובה

הנשמה¹⁵, שמתבטא בענין ההכתרה — הבקשה "מלוך על העולם כולו וכר".

ד. השם שקוראת התורה — אינו שם הסכמי, אלא הוא מבטא את החיות (המהות) של הדבר הנקרא בשם זה¹⁶. וגם בשם "ראש השנה" מרומזים¹⁷ הענינים האמורים:

"ראש" — כולל: (א) המהות והמעלה של הראש מצד עצמו, למעלה מכל האברים, (ב) הראש כולל את החיות של כל האברים, (ג) הראש מנהיג את כל האברים גם לאחרי שכבר נמשכת בהם החיות.

וכן הוא גם בראש השנה: (א) העבודה דר"ה מצד עצמו — "שתמליכוני עליכם" — שמגעת בהעצמות, כנ"ל, למעלה מלהיות בערך לעבודה של כל ימי השנה; (ב) עבודת התשובה של ר"ה, שיש לה ערך ושייכות למצוות (גזירות), אבל היא למעלה מהם, והיא כמו כלל הכולל כולם; (ג) פעולת ההחלטה הטובה בר"ה על קיום המצוות של כל השנה¹⁸ — כמו הראש המנהיג את האברים.

ה. בהעצמות — אין הגבלות ח"ו.

וכיון שההמשכה הנמשכת בר"ה ע"י תקיעת שופר היא מהעצמות ממש — הרי בהמשכה זו לא שייכים חשבונות, ואין בה הגבלות של סדר השתלשלות.

ובודאי תהי' ההמשכה כרצונו ית', והרי רצונו הוא בודאי טוב (שהרי "באור¹⁹ פני מלך" יש רק "חיים"²⁰), וטוב בגשמיות²¹ (כידוע²² שהעצמות קשור כביכול עם גשמיות),

מנהג טוב (מהנחה בלתי מוגה).
 19) אפילו "באור פני מלך", ועאכ"כ בנוגע ל"פני מלך" ממש (מהנחה בלתי מוגה).
 20) משלי טז, טו.
 21) כפירוש הבעש"ט (ראה כש"ט סוסר"ז. ועוד) עה"פ (בחקותי כו, ד) "ונתתי גשמיכם בעתם", ש"גשמיכם" פירושו הגשמיות שלכם; ובאופן שהגשמיות אינה דבר נפרד מהרוחניות, אלא מסייעת להרוחניות, בגשמיות וברוחניות גם יחד (מהנחה בלתי מוגה).
 22) ראה סה"ש תורת שלום ע' 12 וע' 120.

בכללות, והיא מצד עצם הנשמה שלמעלה מכל הגילויים (מהנחה בלתי מוגה).
 15) וכשמתגלית עצם הנשמה היא ממשכת את העצמות, או שנעשית כלי (ראה ד"ה מי א-ל כמוך סוס"ב בס' תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' תמד ואילך)) להעצמות שמושרשת בו.
 16) תניא שעהיוה"א פ"א.
 17) לק"ת תבוא מא, ג. עט"ר שער ר"ה בתחלתו. ובכ"מ.
 18) כידוע דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר (ראה תו"מ חיי"ז ריש ע' 57. וש"נ) שבכל ר"ה צריך לקבל החלטה טובה בנוגע להידור מצוה או

והיינו שיומשך מהעצמות כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה.

* * *

ו. [כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן הניגון שלש תנועות (דהבעש"ט, המגיד ואדמו"ר הזקן). ניגון הצ"צ. ניגון אדמו"ר מהר"ש. ניגון כ"ק מו"ח אדמו"ר — ה"בינוני". ניגון אדמו"ר הזקן בן ד' הבבות (בבא הרביעית — פ"א). "ניע זשוריצי כל־אפצי"²³.

לאחרי ברכת המזון — התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן "הושיעה את עמך".

לאחרי תפלת ערבית, הבדלה וחלוקת כוס של ברכה, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:

יעזור השי"ת שהענין ד"מתעשרת בסופה"²⁴ — שנעשה כבר מיד לאחרי תקיעת שופר²⁵ — יומשך בפועל על כל השנה, בטוב הנראה והנגלה, למטה מעשרה טפחים, בבני חיי ומזוני רויחי.

(ואח"כ הוסיף:) והיציאה מראש השנה על כל השנה תהי' בשמחה ובששון.

[והתחיל לנגן "כי בשמחה תצאו"].

25) ראה לקוטי לוי"צ אג"ק ע' תכא. התוועדויות תנש"א ח"א ס"ע 64 ואילך. וש"נ.

23) במהלך ההתוועדות צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן גם הניגון "אני מאמין".

24) ר"ה טז, ב.